

Cuprins

Motivarea absenței	5
Cai și bibilici.....	7
Mărinimie.....	10
Hamurabi.....	11
Necunoscute.....	13
Carnetul carnetului	15
Unde se varsă Nilul?.....	18
O lucrare scrisă... vorbită.....	20
Jocul culorilor	21
Contabilitate	23
Un șmecher la lecție.....	26
Tatăl, ființă necunoscută	28
Însemnări de lector	31
Obiect neidentificat.....	33
La vară o să fie cald.....	35
Istorie... veche	37
Desen după natură	39
O mare nedreptate.....	42
De ce au dispărut zmeii?	45
N-am cuvinte	47
Scrisoare pe adresa unui chiulangiu	50
Mi s-a terminat caietul	53
Cavalerul dreptății.....	56

Eu, Gică și fetița fericită	59
Băiatul cu semnele.....	61
Dubla calitate	64
Un băiat citit.....	66
Autogol.....	68
Dărnicie	73
Cel mai bun prieten	74
Psihologul are dreptate	77
Superlativul	80
Propoziții simple	81
Post-scriptum.....	84
Mi se spune Fantomas	85
Revelion	87
Cheița	90
A se feri de umezeală!.....	91
O poveste plicticoasă	96
Poveste cu un cocoș	100
Un mamifer nevertebrat.....	103
Imaginație creatoare.....	105
Cap! spic!	108
Se caută o greșeală!	110
Spirit de observație.....	116
Scrisoare pe adresa unui anumit întârziat	119
Portretul colegei de bancă.....	123
La telefon	128
Suflețelul învață	131
O dată pentru totdeauna	137
Un ambițios.....	139

Un vocabular literalmente bogat.....	144
E grea geometria?	150
Demostene.....	153
Negustor de pești.....	157
Recapitulare.....	159
P.T.T.R.	165
Scrisori fictive	169
Decembrie	173
Marea hotărâre.....	177
Între prietene.....	180
Cea mai interesantă acțiune.....	182
„Moment organizatoric ”	187
Zi de vară până-n seară	190
Amintiri	192
Un visător	195
Dormitor în doi	199
32 de premianți.....	203
Păsărește.....	206
Urișul.....	209
„Necunoscut la adresă”	216
„Voi ce aveți la română?”	222
Un amănunt	225
Cartofii.....	228
Interviu la oglindă.....	232
Cum se prinde o muscă?	235
S-a pierdut un orfan!	
(extras dintr-o scrisoare adresată redacției)	240
Sport, artă și istorie	244

Secretul	250
A fi sau a nu fi (din jurnalul unui conducător de grupă).....	253
O mică greșeală	258
Caise cu ceapă.....	267
Oameni fără imaginație.....	271
O mare rușine	275
Unde începe și se termină o durere de cap.....	281
Poștașul.....	286
Va-can-ță!	293
Goarna	296
Ce mai faci, bunico?.....	302
Tata doarme?.....	306
O temă grea	309

MOTIVAREA ABSENȚEI

Era o incredibilă după-amiază de noiembrie, bătută de funigei și de aroma tufănelor, când cerul însuși, uns cu mierea ultimilor faguri de

vară se amestecă în viața ta particulară și intimă, îți dă o mie de motive să zaci pe banca trasă la soare și, în același timp, o mie de ghionți să pleci, să te tot duci, să nu te mai oprești... Ceas de cumpănă, de lenevie și dor de ducă, de remușcare că nu faci nimic ori că faci ceva, totdeauna parcă altceva decât s-ar cuveni, înfășurat în dulce mantie de lumină și pace. Și poate nimic nu seamănă mai mult cu hoinăreala decât o astfel de trândavă visare... Te simți pe fundul unei bărci, târât la întâmplare, fără vâsle, spre larg, mereu spre larg, acolo unde nu e nici durere, nici întristare, nici ascultare, nici absentare, ci numai lenea cea fără de sfârșit... Plus un otgon, o sforică amărâtă ce te ține, totuși, priponit și care te smucește brusc, taman când lumea ți-e mai dragă. E școala, Mișule, care a început de două luni, școala spre care ai plecat de două-trei ceasuri, școala care nu ține seama de funigei, de mierea cerului, de blânda vâslire spre nicăieri... Și în ceasul rotund, ca un inel de aur al zilei, aici e știrbitura! N-ai ce face, Mișule, n-ai încotro, căci din splendoarea zilei acesteia, acolo, la 300 de metri distanță, la școală, nu rămâne decât o rubrică și din tot curcubeul acestui chiul, miraculos topit în frunze galbene, crizanteme roșii, merișor verde și dalii lila, rămâne doar zgaiba aceea neagră, de neșters: absența. Și unde e absență e sau întristare sau... motivare, nu? Ba bine că nu...

Soarele scăpată o clipă ca pentru bezeaua de despărțire. Pa, Mișulică, pa! Care va să zică, dacă e ora 4, e ora a treia. S-a dus ziua. Și pentru școală, dar și pentru mân-

gâioasa plutire în neant. Și e ca și cum ar fi venit ceasul socotelilor. Motivarea. S-a risipit tronul împărătesc al după-amiezei.

Iată catedra.

– Am fost bolnav? Copilării, motivare de brânzoi... Nu s-a simțit bine mama? „Salvarea” care n-a nimerit blocul U28? Bună, dar chestia a spus-o în octombrie. Broasca la ușă care s-a blocat? Robinetul de la baie ce nu putea fi închis? Alte „defecțiuni tehnice”? Prea cunoscute. Altceva ar trebui, altceva să rupă inima clasei, să dea în lacrimi băieții, să hohotească de plâns fetele, apoi să se bucure toți, în frunte cu tovarășul profesor, că Mișu a scăpat cu viață, să-l mângâie, să-l încurajeze, ba chiar să-l felicite toți. O întâmplare, așadar, gravă, neobișnuită, poate eroică, în orice caz extraordinară, și nu un pricăjit de pretext, chitanța ridicolă și banală a chiulangiului începător... Se pune în mișcare, pornește, se învâрте mintea lui Mișu ca o roată de tombolă. Care e biletul câștigător? Un copilaș găsit?

Un orb condus acasă? O servietă cu bani dusă păgubașului? Urmărirea unui bandit? Capturarea unui câine turbat? O fiară scăpată dintr-o menajerie? Explozia unui aragaz? Stingerea unui incendiu? Prăbușirea unui pod? A unui bloc? Inundație?... Cutremur?... Taifun?... Avalanșă?... Eclipsă de soare?...

... Oră de pace, cu cer aprins de jăratecul amurgului, cu ploi abia foșnitori de chemările tremurate ale gugustiucilor. Toamna respiră molcom, răcoros și calm. Și numai Mișu, zgribulit și micșorat de înserare, își numără degetele, își smulge ciuful, mormăie și plescăie întruna ca un motor ce nu-și găsește pornirea și se frământă pe loc, zguduit de rateuri:

– Apă... foc... nor de lăcuste... uragan... farfurii zburătoare... INVADATORII!!!

Bezmetic, un funigel îi tot atinge nările și, gâdilă, cu ochii la cerul gol din care extraterestrii întârzie să se ivească, pe Mișu îl apucă strănutul. Și nu-l mai lasă. Trecând prin fumul înserării, o bătrânică întoarce capul:

– Noroc, maică, noroc și minte...

CAI ȘI BIBILICI

Trebuie neapărat să visez un cal! O iapă, un mânz, musai, ce-o fi, cum o fi, murg, sur, rotat, maro, potcovit sau nu, cal să fie. Caii îmi poartă

noroc, de câte ori i-am visat am reușit, am dat lovitură!

Dar de ce oi fi visând eu atât de greu cai? Ce naiba îmi vin așa de rar, de ce se lasă atât de greu? Visez câini, rațe, elefanți, oi, bibilici, tot felul de drăcovenii, numai cai nu. De la Anul Nou încoace dac-am visat trei cai. Buni și ăștia, au fost cu baftă, de ce să nu recunosc: la geometrie am împușcat un șase, la naturale când să mă asculte a sunat de ieșire, la istorie m-a amânat pentru data viitoare, adică pentru mâine. Așadar, mâine mă ascultă, musai să visez la noapte un cal, unul mare, alb, dacă se poate, sau cum o fi, murg, sur, rotat, maro...

Așa se frământă Biju, aflat în pat de vreo două ceasuri, cu cartea de istorie la îndemână, potrivindu-și în fel și chip perna, căutându-și poziția ideală pentru un somn cu vise comandate.

– Acum mă întorc cu fața în jos, pun o mână sub pernă și alta peste plapumă, respir adânc, adânc... Casc. Oah, uite că mi-e somn, simt că adorm, curând o să dorm buștean, somn ușor, Bijulică, noapte bună. Și nu uita – cum o să uit?... Hî? Ce să nu uit?

Biju tresare deodată buimac. E ceva în neregulă, sigur că da!

- Și dacă adorm de-a binelea, cum o să mai fiu sigur că visez cai? Mă pomenesc adormit, trag la aghioase, și? Și visez bibilici ca alaltăieri noapte, când a două zi m-a ascultat la gramatică, arză-le-ar focu' de bibilici, astea-s nenorocire curată, ptiiu, ptiiu, ptiiu...

Nu, Bijulică nu poate adormi oricum, așa, de la sine, e o chestie prea importantă ca să se lase pur și simplu furat de somn, așa cum adoarme fitecine, vâslind nepăsător pe apa aburoasă a somnului, dus cum s-o întâmpla spre te-miri-ce țarm al închipuirii. El, Bijulică, are un program, el trebuie, e obligat să-și prefacă somnul în cai, zor-nevoie, măcar într-unul singur, cât de mic, asta e buba...

Și acum e ora zece, după „Pierduți în spațiu”, căscatul îi frânge fălcile, toropeala îl dă gata, simte cum se afundă prin pernă, cum se face una cu salteaua, cum se înșurubează în hăul atotcuprinzător... Asta nu! Fără un cal, un căluț, nu! Să-l ia cu el, să-l înhațe întocmai ca de un căpăstru, să-l țină bine înaintea de a păși pragul somnului, cât încă e treaz.

- Uite, pe tavan, în colțul veiozei, parcă e o umbră ca un cal, parcă e un cal de umbră... Sau pe garderob, în apele furnirului, uite-i! Unu... doi... o herghelie, să nu-i lase deloc din ochi, să adoarmă cumva pe furiș, cu ochii la ei, să închidă, de pildă, un singur ochi, iar celălalt să îl țină deschis, să îl țină deschis, să îl țină...

- Bijulică, tu nu stingi lumina? E 11!

- A?! Mai învăț, mamă.

Biju se freacă la ochi. Ca să vezi! Adormise. Și ce-a visat? Nimic! Absolut nimic. Poate dacă ar recita niște versuri cu cai, au învățat ei cândva așa ceva, precis... Numai că acum nu își amintește deloc, îi vin în minte niște versuri răzlețe!

„Cățeluș cu părul creț

Fură rața din coteț?”

... Pisicuță, pis, pis, pis... câmpu-i alb, oile negre...

Cățeluși, rațe, pisici, oi, bibilici...

– Sting eu? E aproape 12, spune mama.

– Ha? Ce? Nu, nu încă, te rog. Nu dorm, repet cu ochii închiși.

Biju s-a adunat covrig sub plapumă.

– Poate dacă aş cânta ceva... Este o melodie cu cai, o ştiam eu, ceva cu „voioşi sunt zurgălăii mei”...

Începe să lăläie în fel şi chip, dar nu nimereşte deloc...

– Ce ți-a venit cu tranzistorul? îl ceartă mama din hol. Stinge radioul, e ora 12.

Într-adevăr, de undeva, din vecini, se aude vocea crai-nicei:

– La al şaselea semnal va fi ora 24. Emisiunea noastră s-a terminat. Vă dorim noapte bună.

– Halal noapte bună, bombăne Bijulică şi simte o sfârşeală în fiecare fibră, ca în basmul acela cu merele de aur... şi pe deasupra apei somnului ce îl cuprinde şi îl afundă din ce în ce în adâncuri, se mai aude ceva ca o bolboroseală sfârşită:

– În basme, da, în basme e vorba de rai... tot felul de cai – care vorbesc, mănâncă jar, zboară... Un basm îmi trebuia, să mi-l fi povestit aşa, pe îndelete. Ştiam atâtea basme cu cai... A fost odată un motan încălţat... Nu!... A fost odată un peştişor de aur... Nu, un cocoş?!... fiul porcului... căţelul pământului... Ba nu, doisprezece corbi... lebede... raţe sălbatice... bibilici, bibilici, bibilici...

.....
Bijulică a adormit. În coaste îl împunge cotorul cărţii de istorie, deschisă la poza lui Alexandru Macedon, călare pe Ducipal.

Vicu se trezise de dimineată. Zăpada se grămădise în pervazuri ca o fascinantă pisică de Angora și parcă nimic altceva decât albeața, abundența și calmul ei îl invitau la mari excursii sufletești. Și, poate, aburul cozonacilor ce-și astâmpărau fierbințeala în cămară. Și, desigur, multe altele: netezimea cearșafului, caldul curcubeu al scoarței din perete, fuga ireală a fulgilor de zăpadă din oglinda de la șifonier... Și cartea de pe noptieră, primită în ajun cadou, răsfățându-și dedicația la vedere: „Bunului meu prieten și coleg Vicu Cutie, din partea mea, Sandu”.

Stătea lungit în pat, rotindu-și degetele mari de la picioare și savurându-și preaplinul inimii lui.

– Trebuie să-i fac și eu lui Sandu un cadou! Dar nu o carte. Ceva mai deosebit, mai acătării. Poate două cărți. E doar ajun de An Nou. Câte lucruri frumoase nu pot fi dăruite cu acest prilej! Iată, numai pe o pagină din

„Informația”, lunecată la picioarele patului, câte nu se oferă: clipsuri, produse cosmetice, pijamale matlasate, căciuli... Generozitatea, ca un zefir, umfla pe nesimțite pânzele imaginației băiatului. Oare căciula pe care a uitat-o cândva unchiul Gicu la noi nu i-ar fi bună? Oaie veritabilă din imitație de lup! Plus încă ceva, neapărat încă ceva. O garoafă, eventual două...

Ninge. Vicu își mișcă degetele picioarelor și la fiecare rotație, ca de pe un disc al norocului la Moși, cad în cascadă cadouri pentru Sandu, împerecheate, chiar dacă sunt desperecheate: o curea de pantaloni și o curea de ceas, de pildă. Pantaloni are sigur. Dar ceas pentru eventuala curea? „Să-i dăruiesc un ceas?” E o idee. Incompletă însă. O să-i dea două... De ce nu?

Ninge, în candida cernere nu poți fi meschin. Pune

mâna pe telefon. Tonul se prezintă de îndată. Soneria insistă sacadat, marcând parcă apropierea prietenului.

– Sandule, e ajun de An Nou! M-am gândit la asta de când m-am trezit. Vreau să-ți dăruiesc ceva, ceva deosebit. Am ales mult, habar n-ai cât am ales. Ce anume? Surpriză! Nici prin minte nu-ți trece... Ei, hai, că-ți spun... Îți dăruiesc – știu că o să te bucuri foarte mult – o să-ți dăruiesc două ceasuri. Cum, nu?! Nici nu mă gândesc să nu ți le dăruiesc! Bineînțeles. Pe amândouă. Chiar astăzi vin eu la tine...

– Două ceasuri?! Nu, imposibil, nu primesc! se aude în receptor vocea tăiată de emoție a prietenului.

Dar Vicu Cutie e generos. A început din nou să-și rotească degetele de la picioare, din ce în ce mai repede.

– De ce nu? Las' să fie două. E mai bine așa! Și știi care? De la 10 la 12. Sunt exact două ceasuri! Pa!

Închide telefonul. Afară ninge, în casă miroase a cozonac, e cald și bine.

„Ce zi minunată! meditează Vicu și mărinimia îi umple ființa ca un final de orgă. Simt că aş putea să-i dăruiesc mai mult bunului meu prieten. Chiar trei ceasuri. Da, așa am să fac. O să stau până la unu și – poate, de ce nu? – o să iau masa la el.”

Și, dintr-un salt, Vicu e în picioare.

HAMURABI

Pită în banca sa ca-ntr-o tranșee, ascunsă după meterezul din față – cel mai spătos coleg –, Eugenița dintr-a cincea trăiește emoțiile infanteristului în pragul atacului inamic.

„M-ascultă! M-ascultă!!! și nici titlul lecției nu-l știu... Uf, a-nchis catalogul, n-ascultă astăzi”, răsuflă ea ușurată